

Pokazatelji pouzdanosti napajanja kao kriteriji za planiranje

TIN TOMAŠIĆ, MAG. ING. EL.
DORA MEŠIĆ, MAG. ING. EL. TECHN. INF.
MLADEN VUKSANIĆ, DIPLO. ING. EL.
ANĐELKO TUNJIĆ, DIPLO. ING. EL.

Sadržaj:

1. Uvod
2. DISPO - Vođenje elektroničke evidencije
3. Određivanje potencijalno loših SN izvoda u HEP ODS-u (metodologija)
4. Pitanja za raspravu

1. Uvod

- Uvjeti kvalitete opskrbe električnom energijom (NN, 37/2017)
- Kvaliteta usluge
- Pouzdanost napajanja

2. DISPO - Vođenje elektroničke evidencije (1/2)

- prekidi napajanja > 3min -> DISPO aplikacija

Zastoj u TS VN(SN)/SN i RS

Mjesto zastaja

Postrojenje	RS KAZALIŠTE	1128	RS	10/0.4 KV
Polje	VAMA 2	B3	VP	10
Vrsta	B14	kvar	Prisilni zastoj	
Opis	KRATKOSPOJNA ZAŠTITA			

Označi kraj zastaja

Slijed događaja

Početak	Dispčer	Struja (A)	Potvrdi	Kraj	Snaga (kVA)	Energija (kWh)	Broj kupaca
27.03.2018 02:16	RSTRUPAR	47	☒	27.03.2018 03:37	814	1043	1964
27.03.2018 03:37	RSTRUPAR	25	☒	27.03.2018 04:19	433	288	312
27.03.2018 04:19	RSTRUPAR	12	☒	27.03.2018 07:55	208	710	87

Pogođene TS VN(SN)/SN i RS

Postrojenje	Nomjer	Tip
RS KAZALIŠTE	10/0.4	RS

Pogođena polja

Polje	Napon	Br.kup.
VAMA 2	10	0

Pogođene TS SH/NN

Postrojenje	Oznaka	Br.kup.
VAMA 2	1170	277
VODOTORANJ	1219	87
RS VRAZOVA	1068	11
VRAZOVA 3	1046	87

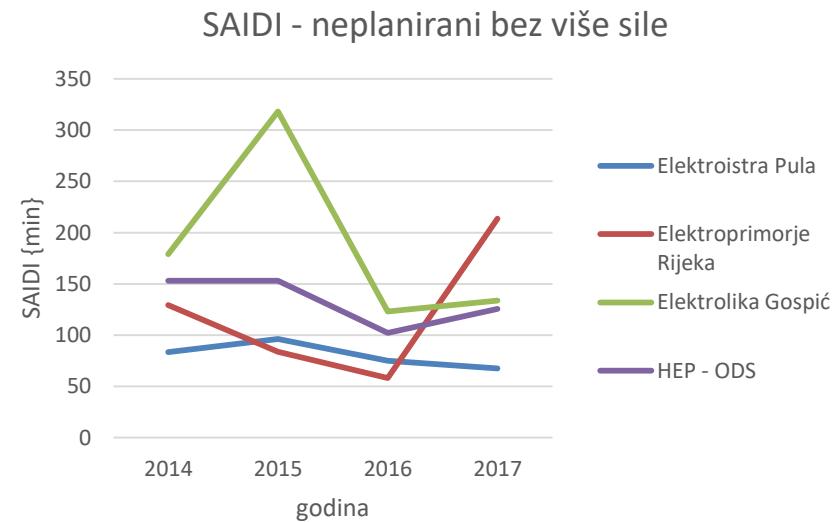
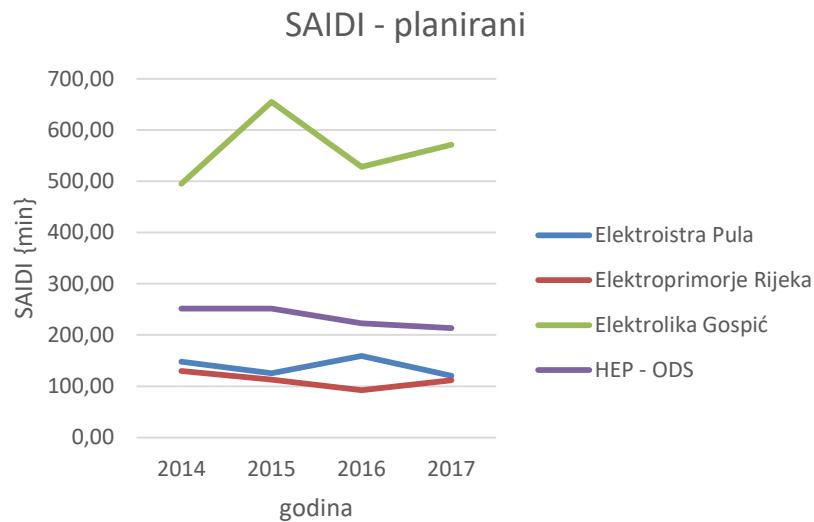
Kvar

Napon: 10 KV
 Jedinica: TS1103510 transformatorska stanica 110/35(30)/10(20) KV
 Komponenta: PR prekidač
 Gr.uzroci: Vanjski uzroci
 Uzrok: VU1 Male životinje
 Otklonio: DEŽURNI
 Opis: MALA ŽIVOTINJA JE NAPRAVILA KRATKI SPOJ NA PREKIDAČU

Označi kraj kvara

2. DISPO - Vođenje elektroničke evidencije (2/2)

- izrada izvještaja
- povećanje točnosti podataka -> automatizacija unosa u aplikacije

3. Određivanje potencijalno loših SN izvoda u HEP ODS-u (metodologija) (1/5)

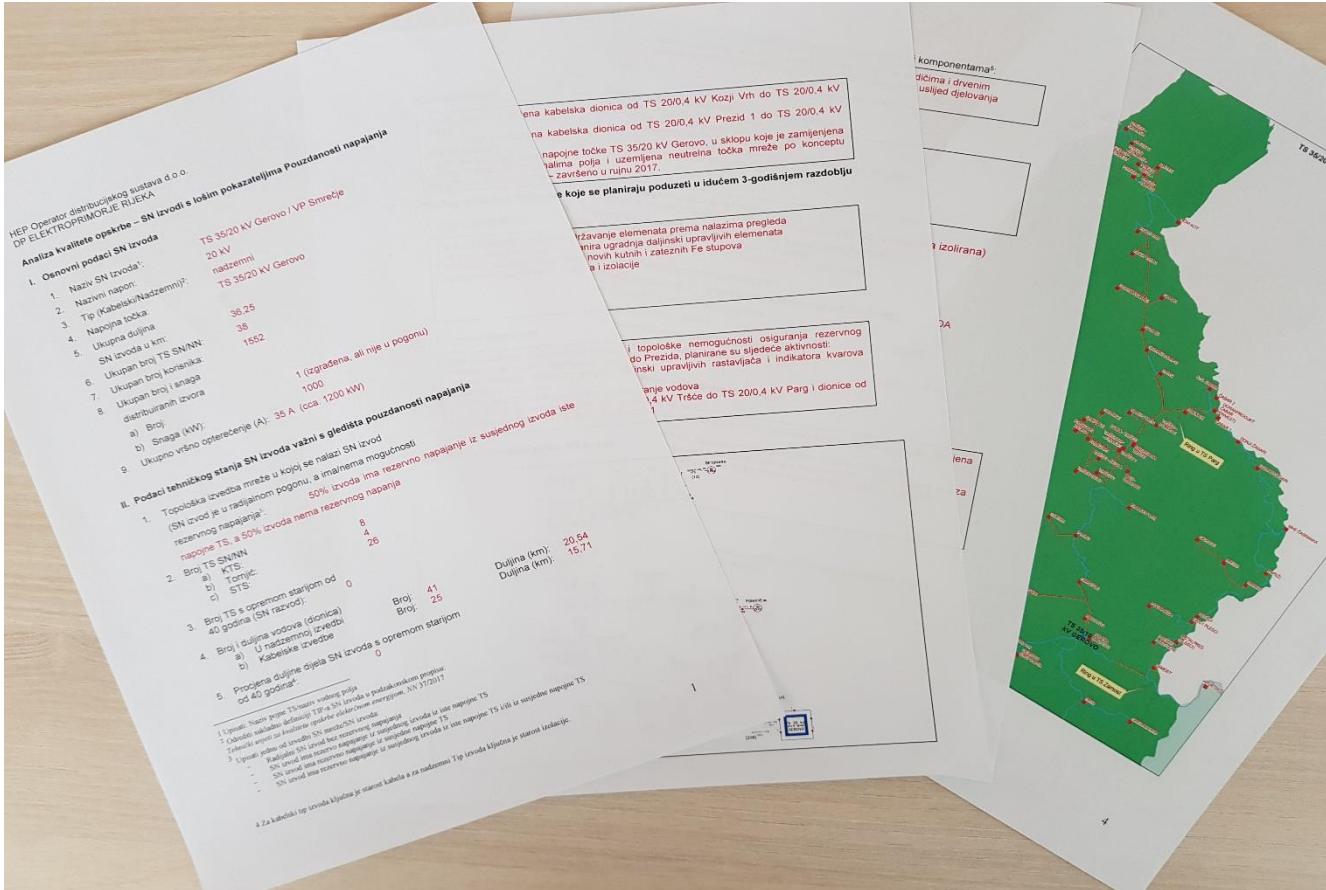
- Razlog i cilj analize SN izvoda:
  - kriterij za planiranje
  - utvrđivanje mreže s lošim pokazateljima pouzdanosti napajanja
- Izvor podataka
  - DISPO izvještaji i SCADA (kontrola)
- Vrsta podataka o prekidima
  - ukupan broj prekida
  - ukupna vrijednost minuta*kupaca

3. Određivanje potencijalno loših SN izvoda u HEP ODS-u (metodologija) (2/5)

- Razdoblje nastanka podataka koji su obuhvaćeni analizom:
  - 2011.-2016.
- Osvrt distribucijskih područja na utvrđene potencijalno loše SN izvode
  - 15 potencijalno loših za svaki DP
  - obrazac za analizu kvalitete opskrbe
  - osvrt DP-a

3. Određivanje potencijalno loših SN izvoda u HEP ODS-u (metodologija) (3/5)

3. Određivanje potencijalno loših SN izvoda u HEP ODS-u (metodologija) (4/5)

- Obrazac za analizu kvalitete opskrbe
  - osnovni podaci SN izvoda
  - podaci teh. stanja SN izvoda s gledišta pouzdanosti napajanja
  - mjere poduzete u proteklom trogodišnjem razdoblju
  - prijedlog mjera za poboljšanje koje se planiraju poduzeti u idućem trogodišnjem razdoblju
  - topološki i shematski prikaz SN izvoda

3. Određivanje potencijalno loših SN izvoda u HEP ODS-u (metodologija) (5/5)

- Zaključci analize:
  - postavljen jasan okvir za sustavan pristup navedenoj problematici praćenja pokazatelja pouzdanosti napajanja
  - detekcija slabih točki u mreži (SN izvodi)
  - redefiniranje težinskih koeficijenata kriterija za planiranje razvoja distribucijske mreže i drugih zahvata na mreži
  - nastaviti s praćenjem pokazatelja pouzdanosti nakon poduzetih mjera

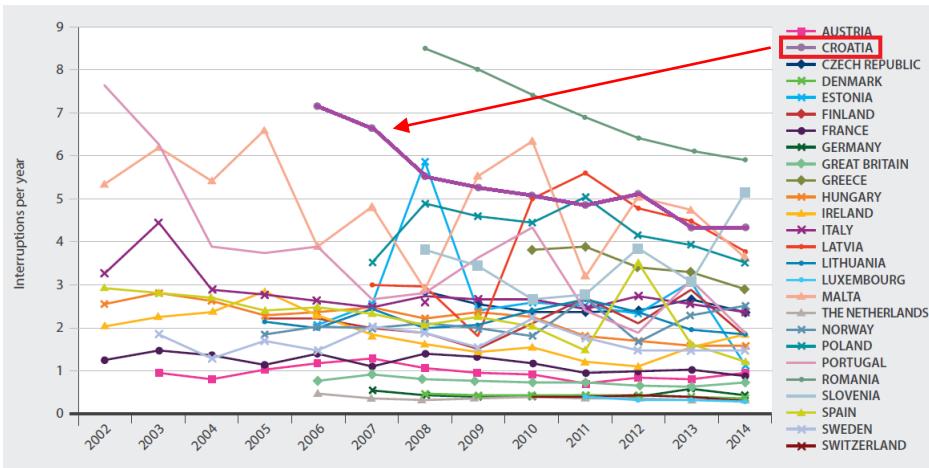

4. Pitanja za raspravu (1/5)

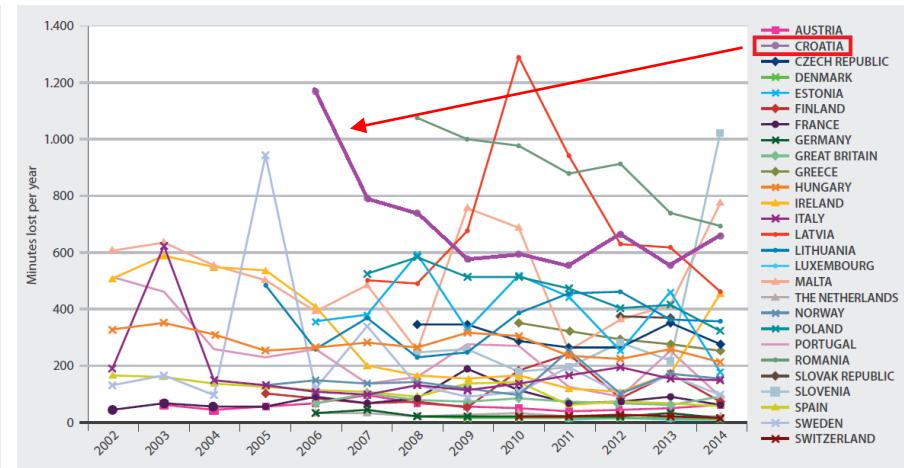
Možete li usporediti pokazatelje pouzdanosti SAIDI i SAIFI za planirane i neplanirane prekide napajanja u Hrvatskoj s vrijednostima u jugoistočnoj Europi i zemljama EU?

- podaci dostupni iz CEER-ovog izvješća (JI Europa nepotpuni podaci) [6th CEER benchmarking report on the quality of electricity and gas supply 2016](#)

SAIFI za planirane i neplanirane prekide

SAIDI za planirane i neplanirane prekide

4. Pitanja za raspravu (2/5)

Utvrđen je visoki udio planiranih prekida napajanja, osobito u pogledu njihova trajanja. Koji su razlozi i koje su mjere planirane kako bi se u tom pogledu povećala kvaliteta opskrbe korisnika mreže?

- Razlozi:
  - velik broj zahvata na mreži - održavanje i ulaganje
  - radikalno napajani izvodi
- Planirane mjere:
  - povezivanje u petlju (izgradnja poveznih vodova)
  - učinkovitija organizacija rada uz bolju koordinaciju jedinica terenskih aktivnosti
  - rad pod naponom na NN-u

4. Pitanja za raspravu (3/5)

Možete li dati kratki pregled glavnih uzroka niske razine pouzdanosti napajanja do kojih ste došli temeljem analiza podataka o izdvojenim SN izvodima prikupljenih u distribucijskim područjima?

- Konstrukcijski:
  - SN izvodi s dugačkom i radijalno napajanom mrežom
- Lokacija:
  - zahtjevno okruženje (i uvjeti pogona) (šuma, posolica,...)
  - traženje kvara na teško dostupnom terenu uz elementarne nepogode

4. Pitanja za raspravu (4/5)

Može li se temeljem analize prikupljenih podataka utvrditi i koliki je utjecaj održavanja na pokazatelje pouzdanosti?

- Velik utjecaj održavanja – procjena
- Aktivnosti za smanjenje utjecaja:
  - redoviti kvalitetni pregledi mreže (nadzemne) i pravovremeno otklanjanje uočenih nedostataka
  - redovito održavanje trase dalekovoda
  - uvođenje rada pod naponom na SN-u
  - unaprjeđenje organizacije rada

4. Pitanja za raspravu (5/5)

Kako se identificiraju prekidi uzrokovani iznimnim događajima i koliki je njihov udio?

- Definirani Zakonom o energiji (NN, 22/13 i 102/15) i Uvjetima kvalitete (NN, 37/2017)
- „da su i mogli biti predviđeni, ne bi mogli biti spriječeni i na koje se ne može utjecati, umanjiti ih, otkloniti i ili ukinuti njihovo djelovanje“*
- Cca. 30% prekida uzrokovanih višom silom ili iznimnim događajem

viša sila ili iznimni događaj	snjeg s dodatnim teretom
	ledena kiša
	atmosfersko izbjijanje
	posolica
	oluja
	vjetar
	požar
	odron
	poplava
	potres
	ratno stanje
	terorizam
	ostalo

Hvala na pozornosti!